

Vaidybos pagrindai (pasirenkamasis dalykas)

Dalyko pavadinimas	Vaidybos pagrindai (pasirenkamasis dalykas)
Studijų programa, specializacija (-os)	Visos, išskyrus Vaidybos, Vaizdo režisūros, Teatro režisūros studijų programas
Dėstomoji kalba	Lietuvių
Dalyko kodas	
Dalyko lygis	Pirmosios pakopos
Semestras	Pavasario
Kreditai	3
Pasirengimo reikalavimai	Erudicija, žinios apie teatro meną, atitinkančios viduriniojo mokslo reikalavimus. Noras suvokti ir praktiškai pažinti sceninės kūrybos pagrindinius principus, įgyti elementarius vaidybos įgūdžius.
Anotacija	
Vaidybos pagrindai, kaip laisvai pasirenkamas dalykas, yra skirtas studentams, kuriems teatras ir kinas nėra pagrindinė studijų kryptis. Šio dalyko studijos padeda studentams suvokti vaidybos meno esminius principus ir kūrybiškai panaudoti įgytas žinias savo studijuojamuose dalykuose. Taip pat lavina studento kūrybinius gebėjimus, kolektyvinio- kūrybinio darbo įgūdžius.	
Dalyko studijų tikslai	
<ul style="list-style-type: none"> • supažindinti su vaidybos meno pagrindiniais principais; • ugdyti studentų kūrybiškumą; • lavinti studentų bendravimo ir kolektyvinio darbo įgūdžius; • lavinti sceninės drąsos, pasitikėjimo savimi ir improvizavimo įgūdžius; • mokyti pažinti ir ugdyti savo fizinės ir psichofizinės galimybes; • supažindinti su dramos kūrinio (dramos kūrinio ištraukos) veiksminės analizės pradmenimis; • išmokyti formuluoti konkrečias užduotis kūrybiniais uždaviniais vykdyti; • plėsti studentų erudiciją ir žinias teatro meno srityje; • ugdyti mokėjimą dirbti savarankiškai.	
Numatomi gebėjimai	
Baigęs vaidybos pagrindų (pasirenkamo dalyko) kursą, studentas turėtų:	
<ul style="list-style-type: none"> • suprasti esmines aktoriaus kūrybinio proceso ypatybes; • suprasti bendriausius vaidmens kūrimo principus; • išlavinti savo kūrybinius sugebėjimus; • geriau pažinti savo fizinės ir psichofizinės galimybes; • įgyti pasitikėjimo savimi ir savo gebėjimais; • suvokti teatro, kaip kolektyvinio kūrybinio proceso, ypatumus; • praplėsti savo žinias apie šiuolaikinio teatro specifiką;	

- geriau suvokti teatro meno problemas ir reiškinius bendrame kultūros ir meno kontekste;
- išmokti giliau ir kritiškiau vertinti ir analizuoti dramos spektaklius ir vaidmenis juose.

Temos

I. Įvadinė dalis

1. Vaidybos pagrindų, kaip dėstomo dalyko, tikslai ir uždaviniai.
2. Pažintis su pagrindiniais vaidybos mokymo proceso ypatumais.
3. Darbo su dėstytoju, grupinio ir individualaus darbo ypatumai, etika ir disciplina kūrybiniame procese. Kūrybinė darbo atmosfera.

II. Vaidybos pagrindai

1. Pratimai fizinei įtampai nugalėti ir raumenų atpalaidavimo pratimai.
2. Dėmesio ir pastabumo, ritmo pojūčio lavinimas.
3. Pratimai ir užduotys sceninei drąsai ugdyti. Improvizacija.
4. Emocinė atmintis, būdai ją sužadinti.
5. Sceninis veiksmas, jo reikšmė aktorius kūrybinėje raiškoje.
6. Veiksmas duotosiose aplinkybėse. Vaizduotė, jos svarba sceniniam veiksmui. Prisitaikymai, kaip sceninio veiksmo kūrimo priemonė.
7. Pratimai ir etiudai su menamais daiktais sceninio veiksmo logikai ir nuoseklumui ugdyti.
8. Vaidmens kūrimo pradmenys. Charakteris ir charakteringumas. Etiudai gyvūnams.
9. Etiudas. Jo svarba aktorius kūrybiniame procese. Etiudo kūrimo ypatybės.
10. Etiudo struktūriniai elementai. Konfliktas, įvykis.
11. Visų kūrybos elementų (muzikos, judesio, šokio) sintezė kuriant etiudus.
12. Vaidmens veiksminės analizės pradmenys:
  - a. Dramos kūrinio tema, idėja, problematika.
  - b. Autoriaus tekstas. Tekstas ir potekstė.

<p>c. Veiksmo aplinkybės, personažų santykiai, vaidmens biografija.</p> <p>d. Konfliktas, ištisinis veiksmas, įvykių ir veiksmų grandinė.</p> <p>e. Veiksmo atmosfera, veiksmo temporitmas.</p> <p>13. Studentų savarankiškumo ir kūrybinės iniciatyvos skatinimas.</p> <p>14. Pastovus psichofizinis treniažas.</p> <p>III. Dalyko įskaitos– sceninių etiudų ruošimas. Baigiamasis dalyko atsiskaitymas-įskaita.</p>	
Pagrindinė literatūra	
<p>1. Antonin Artaud. Teatras ir jo antrininkas. Vilnius: Scena, 1999.</p> <p>2. Peter Brook. Tuščia erdvė. Vilnius: Scena, 1992.</p> <p>3. Michailas Čechovas. Apie aktorius techniką. Jonava: Dobilo leidykla, 2008.</p> <p>4. Jerzy Grotowski. Skurdžiojo teatro link. Vilnius: Apostrofa, 2011.</p> <p>5. Lėlė ir kaukė. Knyga apie lėlių teatrą. Vilnius: Kultūros ir meno instituto leidykla, 1999. P.16-38.</p> <p>6. Vsevolod Mejerhold. Apie teatrą. Vilnius: Apostrofa, 2008.</p> <p>7. Tomas Sakalauskas. Miltinio apologija. Vilnius: Scena, 1999.</p> <p>8. Konstantinas Stanislavskis. Aktoriaus saviruoša. Kaunas: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1947.</p> <p>9. Lietuvos teatras. Trumpa istorija. Vilnius: Kultūros, filosofijos ir meno institutas, 2009.</p> <p>10. Phyllis Hartnoll. Teatras. Trumpa istorija. Vilnius: R.Paknio leidykla, 1998.</p> <p>11. Modernus teatras. Vilnius: Kultūros ir meno institutas, 1994.</p>	
Paskaitų turinys	
<p>Dalyko pedagogas sudaro konkrečią programą semestru, vadovauja praktiniams užsiėmimams, skiria užduotis savarankiškam studentų darbui, jį tikrina ir koreguoja.</p> <p>Aptariami dramos kūrinio interpretacijos ypatumai, daroma pasirinkto kūrinio veiksminė analizė.</p> <p>Pedagogas sudaro pratybų - pratimų, improvizacijų, etiudų - planą, taip pat skiria tarpinių atsiskaitymų terminus.</p>	
Mokymo metodai	Paskaitos/ pratybos
Lankomumo reikalavimai	Ne mažiau kaip 80 proc.
Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka	Įskaita
Vertinimo būdas	Dalykas įskaitomas, jeigu studentas įvykdo lankomumo reikalavimus, kūrybingai atlieka dalyko apraše pateiktą programą, suvokia teatro, kaip kolektyvinio kūrybinio proceso, ypatumus.

Dėstytojo (-jų) pedagoginis vardas, vardas ir pavardė	Lekt. Gintaras Liutkevičius
Katedra	Vaidybos ir režisūros
Fakultetas	Teatro ir kino
Auditorinės valandos	2 val. per savaitę, 32 val. per semestrą Paskaitos: 10 valandų per semestrą. Pratybos: 22 valandų per semestrą.
Aprobuota katedros	2013 01 28, Posėdžio protokolas, Nr. 13.01.28-1
Patvirtinta Studijų programos komiteto	2013 01 29, Posėdžio protokolas, Nr. 13.01.29-1